

Coevorden ziet biodiversiteit toenemen dankzij ecologisch bermbeheer

Pilot idverde Advies biedt hoopvolle resultaten

Biodiversiteit is een hot topic. Veel gemeenten begrijpen dat ze er iets mee moeten in hun bermbeheer, om de soortenrijkdom in de natuur te beschermen en zo onze voedselvoorziening niet verder in gevaar te brengen. Maar wat is de juiste aanpak? De gemeente Coevorden liet een pilot uitvoeren door idverde Advies, met hoopvolle resultaten.

Auteur: Lonneke Tetteroo, idverde Advies

De Drentse gemeente klopte in 2018 bij idverde Advies aan voor een ander beheerplan. Vanuit de behoefte aan meer natuurtechnisch bermbeheer, liet Coevorden vijf jaar lang een pilot uitvoeren om de effecten van het beheer op de biodiversiteit te monitoren. Dankzij de onderzoeksresultaten weet de gemeente nu precies hoe en waar ze voortaan doeltreffend de bermen kan aanpakken en tegelijkertijd de natuur ondersteunen.

Nulmeting

Ecoloog Femke Cossen vertelt dat er in 2018 eerst een nulmeting werd verricht. 'Tot 2018 liet Coevorden de meeste bermen klepelen.

Het verhakselen van alle planten die in bermen voorkomen, is een goedkope maaimethode. Die verwoest echter ook de bodem en bloeiende planten en berooft insecten van het ene op het andere moment van al hun voedselbronnen. Dat kan anders.'

'Groen besef groeit bij gemeenten'

Volgens ecooloog Cossen zien steeds meer gemeenten in dat duurzaam bermbeheer noodzakelijk is: 'In intensief gebruikte agrarische gebieden vormen bermen voor veel planten en insecten een laatste toevluchtsoord. Voedsel- en nectarplanten die allang uit agrarische percelen verdwenen zijn, komen in

ACHTERGROND

bermen vaak nog voor. De laatste jaren zijn er verontrustende signalen over de snelle achteruitgang van karakteristieke planten, insecten en vlinders in bermen. Ongunstig bermbeheer speelt hierbij waarschijnlijk een belangrijke rol!

Aanpak in Coevorden

Tijdens de pilot werden in de gemeente

Coevorden dertig bermen uitgekozen waar het nieuwe beheer werd uitgevoerd. 'Alle bermen voldeden aan bepaalde voorwaarden qua afmetingen en grondsoort. Ieder jaar monitorde we de insecten en vegetatie. Dit deden we volgens de methode van Floron op stroken van honderd meter. Zo bekeken we elk jaar exact dezelfde vierkante meters.'

Tijdens de pilot werden dertig bermen uitgekozen waar het nieuwe beheer werd uitgevoerd.

Dankzij ecologisch bermbeheer tussen 2018 en 2022 zag de gemeente Coevorden het aantal nectarplanten toenemen met 71 procent.

Drie soorten bermbeheer getest

Op de geselecteerde bermen testte idverde Advies drie verschillende soorten ecologisch bermbeheer: hooiland, schraal graslandbeheer en maai-zuigbeheer met een ecokop (zodat er minder insecten worden opgezogen). Zo wilde Coevorden erachter komen welke manier van beheer het beste is voor de biodiversiteit.

Resultaten pilot

Dankzij ecologisch bermbeheer tussen 2018 en 2022 zag de gemeente Coevorden het aantal nectarplanten toenemen met 71 procent, van 24,8 naar 42,5 per vierkante meter. Gemiddeld gezien steeg de biodiversiteitsscore (berekend met de Shannon-index) met 122 procent, van 41,1 naar 91,1. Bij alle drie manieren van ecologisch bermbeheer was zo'n stijging te zien.

'Mijn hart maakte een sprongetje'

Crossen licht de cijfers toe: 'Niet alleen het aantal planten is dus toegenomen, er zijn ook meer soorten bij gekomen. Bij de inventarisatie van insecten werd bovendien een zeer zeldzame bij gevonden. Mijn collega ving hem en mijn hart maakte een sprongetje, want de kleine bonte wespbij was hier nog nooit gevonden. Sterker nog, het aantal waarnemingen in Nederland van de afgelopen tien jaar is op één hand te tellen. In een tijd dat bijen het zwaar hebben, is dit uiteraard goed nieuws!'

Duurzaam bermbeheer in het kort:

- Biodiversiteit als doelstelling in beheerplan opnemen.
- Maaitijdstip: pas maaien als planten zaad hebben kunnen zetten.
- Faseren: niet alles ineens maaien, zodat insecten hun levenscyclus kunnen voltooien.
- Maaien en afvoeren: niet meer
- klepelen en maaisel afvoeren, zodat de bodem verschaalt, waardoor meer soorten een kans krijgen om te groeien.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!